

Hållbarhetsredovisning 2024

Om Njudung Energi

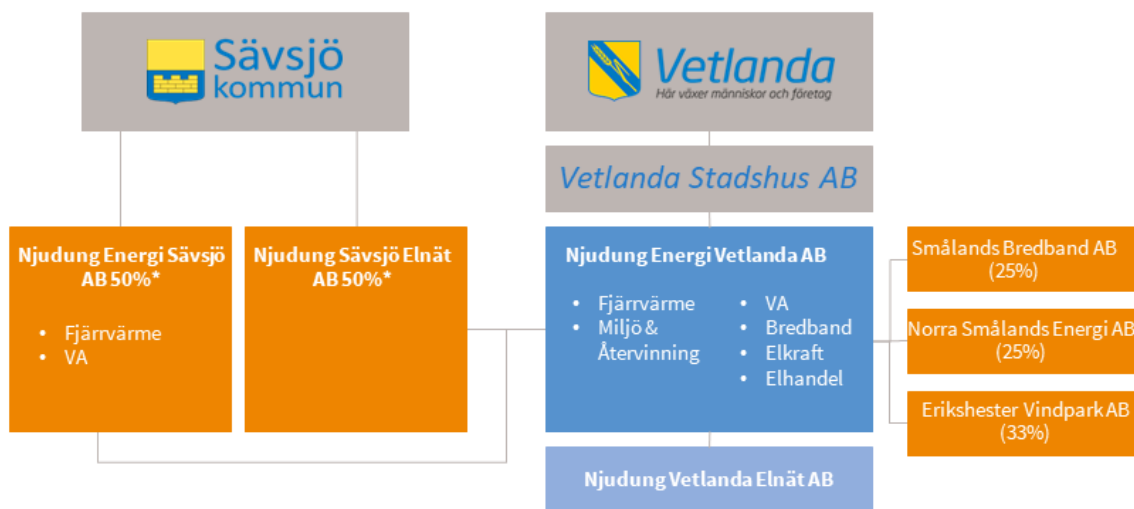
Njudung Energi är höglandets största energibolag, där hållbarhet står i dagligt fokus.

Vår verksamhet består av fem affärsområden: Bredband, Fjärrvärme, Vatten och avlopp, Miljö och återvinning samt Elnät. Därtill tillkommer även verksamhet inom elkraftproduktion, elhandel och gatubelysning.

Med över 120 engagerade medarbetare ser vi till att skapa samhällsnytta för Vetlanda- och Sävsjö kommuns invånare. Vår vision: "Tillsammans skapar vi en hållbar framtid" har sedan dess framtagande varit en viktig del i vår medarbetardialog för att skapa engagemang och delaktighet kring densamma.

VÅR ORGANISATION

Njudung Energi är en politiskt styrd verksamhet där Njudung Energi Vetlanda AB, med tillhörande dotterbolag Njudung Vetlanda Elnät AB, ägs till 100% av Vetlanda Stadshus AB. Njudung Energi Vetlanda AB äger 50% av Njudung Energi Sävsjö AB och Njudung Sävsjö Elnät AB, de andra delarna ägs av Sävsjö kommun. Samtlig verksamhet utförs under Varumärket "Njudung Energi" och alla medarbetare är anställda i Njudung Energi Vetlanda AB.

*Ägs till 50% av Njudung Energi Vetlanda AB och till 50% av Sävsjö Kommun

VÅRA AFFÄRSOMRÅDEN OCH VERKSAMHETER

Bredband

Vi levererar robust och driftsäkert fibernät till drygt 11 500 adresser i Vetlanda kommun.

Vi är kommunikationsoperatör i det öppna Stadsnätet och välkomnar alla tjänsteleverantörer på lika villkor. Där det finns fiberkapacitet erbjuds även hyra av svartfiber, till exempel till mobilmaster.

Vårt övergripande mål på bredband är att ha ett tillgängligt Stadsnät för alla som vill ansluta i Vetlanda kommun. Målet tar sikte på våra nationella mål om ett helt uppkopplat Sverige. För att säkerställa att vi jobbar i rätt riktning så följer vi löpande mätetalet "homes passed", dvs fiber i byggnadens absoluta närhet, och vi har som mål att nå 95 % av hushållen i Vetlanda kommun till 2026. Fibermålet är dock beroende av att övriga fiberaktörer som mottagit PTS-stöd genomför sina aviserade utbyggnadsprojekt.

Vi jobbar också aktivt för att ha ett robust och driftsäkert Stadsnät med tillgänglighet så nära 100 % det bara går. Vid större störningar gör vi incidentrapporteringar till PTS men har som mål att ha ett så driftsäkert nät att detta inte krävs.

En viktig förutsättning för att kunna lyckas med vårt uppdrag är att vi har ett modernt och innovativt Stadsnät, följer med i utvecklingen och kan erbjuda tjänster för framtidens behov. Det gör vi genom att ingå i såväl lokala som nationella nätverk och samarbeten. Njudung Energi har under 2023 sökt och fått stödmedel för två kvarvarande områden på landsbygden.

Fjärrvärme

Vi producerar och distribuerar värme till våra kunder med miljö och ekonomi i fokus. Verksamheten omfattar fyra nät: Vetlanda-Ekenässjön, Holsby, Sävsjö och Rörvik. Värmen i våra pannor produceras av cirka 99 % biobränslen. I Vetlanda består dessutom biobränslet till mer än 50 % av återvunnet trä.

Vårt övergripande mål på fjärrvärme är att fortsätta vara konkurrenskraftiga på marknaden, det når vi genom att erbjuda ett bibehållet pris i förhållande till konkurrenterna och fortsätta jobba för att minska miljöpåverkan. Att vi jobbar i riktning mot målen följer vi upp genom att mäta total verkningsgrad. Med total verkningsgrad menar vi kvoten mellan levererad värme till kund och använt bränsle. Vårt mål är att förbättra vår totala verkningsgrad med två procentenheter under 2022 och sedan med ytterligare en procentenhet per år under 2023, 2024 och 2025.

Vi effektiviserar, minimerar oplanerade avstängningar och bibehåller leveranser till våra kunder genom optimering av drift, prediktivt underhåll, utökad övervakning och analys av övervakningsinformation. Vi arbetar med effektivisering av kundernas undercentraler och minskar på så vis driftkostnaderna. Vi jobbar aktivt med att öka antalet anslutningar och har en ambition att framöver satsa mer på våra kundkontakter. För att nå våra övergripande mål behöver vi säkerställa att vi bibehåller ett stabilt distributionsnät med målet att oplanerade avstängningar minimeras.

Vatten och avlopp

Vi levererar årligen cirka 2,4 miljoner m³ kommunalt dricksvatten till cirka 10 200 kunder i Vetlanda och Sävsjö. För att detta ska vara möjligt ansvarar vi för skydd och funktion av 22 vattentäktar samt drift och underhåll av ett 45 mil långt ledningsnät för dricksvatten. I våra 23 reningsverk tar vi emot och processar 5,5 miljoner m³ spillvatten per år. I vårt dagvattennät som omfattar cirka 26 mil tar vi hand om regn- och dräneringsvatten som leds och renas i dagvattendammar runt om i kommunen. I vårt laboratorium utförs och analyseras provresultat för dricks- och avloppsvatten, processvatten från våra övriga verksamheter samt externa kunder.

Vatten och avlopps övergripande mål är att säkerställa tillgång och rätt kvalitet på dricksvatten samt minskad miljöpåverkan. För att säkerställa rätt kvalitet på vattnet följer vi upp andelen tjänliga vattenprover där målet är att 90 % ska vara tjänliga utan anmärkning. För minskad miljöpåverkan följer vi vår energiförbrukning och jobbar för att minska den med 10 %. Vi mäter löpande våra utsläppsvärden och har som mål att 90 % av våra utsläppsprover ska vara godkända både i Vetlanda och Sävsjö kommuner. En viktig förutsättning för att nå de övergripande målen är att vi håller vår reinvesteringstakt i ledningsnätet.

Vi bedriver utredningar för att säkerställa att vi har vattenskyddsområden och har en över tid hållbar dricksvattenförsörjning i Vetlanda och Sävsjö kommuner. Genom reinvesteringar i vårt 40 mil långa ledningsnät för avloppsvatten jobbar vi aktivt för att minska tillskott av dagvatten i avloppsledningsnätet för att effektivisera reningen och minska risken för klimatpåverkan när avloppsvatten läcker ut. För att få mer långsiktighet i vår tillståndprocess och kunna möta framtida utmaningar har vi tagit fram en vattenförsörjningsplan. Vi har implementerat ett underhållssystem som är ett stöd i det planerade underhållet för att minska akuta störningar i våra anläggningar.

Miljö och återvinning

Vi levererar avfallsbehandlingstjänster för verksamhetsavfall i Småland med omnejd. Flishults avfallsanläggning är hjärtat i verksamheten. Anläggningen rymmer oljereningsanläggning, bränslehantering av returträ och deponier för såväl farligt avfall som icke farligt avfall som inte går att återvinna. Njudung Energi planerar, leder och utför undersökningar och saneringar av förorenade områden. Förorenade jordar från marksaneringar tas sedan omhand för behandling eller deponi på vår anläggning.

Miljö och återvinnings övergripande mål är att säkerställa att avfall från verksamheter och förorenade områden tas om hand för minskad miljöpåverkan för framtida generationer. Detta ska göras med affärsmässiga principer.

Elnät

Inom ramen för Njudung Energi bedrivs elnätsverksamhet i två koncessionsområden belägna runt Sävsjö och Vetlanda centralorter där vi levererar el med hög leveranssäkerhet till cirka 12 500 kunder. Överförd el plus produktion i näten uppgår årligen till cirka 230 GWh.

Elnäts övergripande mål är att möta kommande behov av ökad el med minskad miljöpåverkan. Det innebär att vi behöver säkerställa att vi har god tillgänglighet på nätet nu och framåt vilket vi mäter genom att vi följer intäktsramen. Bibehållen intäktsram uppnår vi genom att investera i ny teknik och på så vis minska avbrott och energieffektivisera.

För att bibehålla tillgängligheten av el, jobbas det kontinuerligt med förbättringsarbete av elnätet genom utbyte och ombyggnad av ett antal nätstationer och kabelskåp samt förnyelse av ledningsnät. Investeringar görs även i mottagningsstationerna för att öka driftsäkerheten både i Sävsjö och i Vetlanda. Intresset bland våra kunder för solceller och elbilar ökar. Här står hela energibranschen inför en förändring som påverkar vårt elnät. Här krävs ett analysarbete framöver kring hur vi kan anpassa och energieffektivisera vårt elnät för en ökad produktion av el, då laddning av elfordon kräver högre effektuttag i nätet. Det pågår ett arbete för en uppdaterad reservkraftanläggning för att säkerställa att vi klarar eventuella störningar i nätet för kritisk infrastruktur.

Elkraftsproduktion

Njudung Energi producerar förnybar energi i våra vatten- och vindkraftverk. Vi driver två vattenkraftverk i Emån med en total effekt på 1,3 MW och en normalproduktion på 6 GWh el. Bolaget äger andel motsvarande två verk i vindkraftsparken i Erikshester. Vindkraftsverken har en total effekt på 1,6 MW vardera och en bedömd normalproduktion på 5 GWh/år/verk.

Elproduktion sker även i:

- Ångturbinen i kraftvärmeverket i Vetlanda med cirka 15 GWh/år,
- ORC-turbin i Sävsjö med cirka 1,2 GWh/år,
- Solcellsanläggning i Flishult med cirka 1,6 GWh/år,
- Solcellsanläggning på Bulten i Sävsjö med cirka 0,04 GWh/år,
- Solcellsanläggning på Vetlanda reningsverk med cirka 132 000 kWh/år,
- Solcellsanläggning på Landsbro reningsverk med cirka 50 000 kWh/år,
- Solcellsanläggning på Sävsjö reningsverk med cirka 110 000 kWh/år,
- Solcellsanläggning på Sävsjö vattenverk med cirka 30 000 kWh/år

Vår ambition är att fortsätta aktivt söka möjligheter att öka vår förnyelsebara elproduktion.

Elhandel

Vi erbjuder lokalproducerad el från sol, vind och vatten till företag och privatpersoner under varumärket Njudung Energi. Fokusområden geografiskt är Vetlanda och Sävsjö kommuner, där merparten av våra kunder finns inom Vetlanda elnät (VTL) och Sävsjö elnät (SSJ).

Gatubelysning

Vår verksamhet omfattar även gatubelysning i Vetlanda kommun. där utbyte till ny energibesparande ledbelysning sker kontinuerligt.

Målstyrning

NJUDUNG ENERGIS BIDRAG TILL DE GLOBALA MÅLEN

Njudung Energis ambition är att bedriva vår verksamhet på ett ansvarsfullt och hållbart sätt som tar hänsyn till sociala, miljömässiga och ekonomiska faktorer i alla led. Vi har i vårt målstyrningsarbete inspirerats av "FN:s globala mål för en hållbar utveckling" när vi har tagit fram vår vision och målstyrningsmodell. Vi bidrar till flera av de globala målen men genom uppdrag i verksamheterna bidrar vi främst till mål: 6, 7, 9, 11, 13, 14 och 15. För att kunna arbeta med vårt uppdrag i verksamheterna är kompetens en viktig förutsättning. För att kunna säkerställa att vi har rätt kompetens jobbar vi för att vara en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda en säker och trygg arbetsmiljö fri från diskriminering och trakasserier, där anställd erbjuds den kompetensutveckling som behövs för dess uppdrag. På så vis bidrar vi även till mål: 3, 5, 8 och 10.

Under 2024 har arbetet påbörjats för att säkerställa att vi uppfyller de nya kraven gällande hållbarhetsrapportering enligt regelverken Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och Taxonomiförordning. Arbetet har innefattat utförandet av den dubbla väsentlighetsanalysen samt utbildningar om de kommande kraven till styrelse, ledningsgrupp och affärsområdesgrupper. Rapportering av dessa regelverk kommer att ske av moderbolaget Vetlanda Stadshus AB. Rapporteringsskyldigheten kommer att gälla från och med räkenskapsår 2025.

NJUDUNG ENERGIS MÅLSTYRNINGSMODELL

Innehållet i modellen ska vara vägledande för såväl det dagliga som det strategiska arbetet inom Njudung Energi. Modellen är framtagen som en viljeinriktning och ska sträva mot, bygga företagskultur utifrån och som på sikt ska vara det självklara sättet att definiera arbetet i vårt bolag. För att nå hit krävs delaktighet och ansvarstagande från alla. Tillsammans.

Modellen består av tre delar: Vision, Fokusområden och Grunduppdrag.

Vår Vision

Tillsammans skapar vi en hållbar framtid

Våra Fokusområden

Medarbetare

Hos oss jobbar stolta, engagerade och kompetenta medarbetare som är ambassadörer för Njudung Energi

Kund

Vi får nöjda kunder genom professionellt bemötande och tjänster av hög kvalitet

Miljö

Lokalt leder vi utvecklingen för ett hållbart, resurseffektivt och cirkulärt samhälle

Innovation

Vi är i framkant genom att vara nyfikna på omvärlden, hitta nya lösningar och samarbeten

Våra Grunduppdrag

Kvalitet

Lagar

Lönsamhet

Vision

”Tillsammans skapar vi en hållbar framtid” är vår vision som beskriver vad vi vill åstadkomma nu och i framtiden i våra verksamheter och värdekedja. Den är vår färdriktning som utmanar oss i vår vardag. Visionen ska hjälpa oss att känna mening, trygghet, tydlighet och bibehålla vår lönsamhet.

Fokusområden

Våra fokusområden ”Medarbetare, Kund, Miljö och Innovation” beskriver de strategiska prioriteringarna som Njudung Energi vill göra fram till 2026. Genom dessa definieras vår värdegrund och våra långsiktiga mål. De beskriver bolagets utmaningar att på ett hållbart sätt möta behoven hos medarbetarna, kunderna och planeten och samtidigt förhålla oss till den föränderliga omvärld vi lever i.

Grunduppdrag

Njudung Energis grunduppdrag handlar om kvalitet, lagar och lönsamhet. Med dessa vill vi lyfta det som krävs av oss på olika sätt och som vi därmed är måna om att leva upp till.

TILLSAMMANS
SKAPAR VI EN **HÅLLBAR**
FRAMTID

UPPFÖLJNING

För att säkerställa att vi strävar i riktning mot våra långsiktiga mål i fokusområdena har vi definierat ett antal mål och mätetal som vi följer på bolagsövergripande nivå. Uppföljning av mätetalen kommer att ske per tertiäl där det är möjligt. Målsättningarna bryts sedan ner inom respektive affärsområde så att vi får en röd tråd från de bolagsövergripande långsiktiga målen till daglig drift.

Grunduppdrag följs inte upp i vår målstyrningsmodell då det är grundläggande krav som är förutsättningar för att vi ska kunna bedriva vår verksamhet. Lönsamheten och soliditeten följs upp per tertiäl i våra bokslutsrapporter. Vår kundnöjdhet är ett tecken på kvalitet och lagefterlevnad sker löpande genom rutiner, internkontroller och tillsyn i våra verksamheter.

Nedan beskrivs mål och mätetal som vi följer på bolagsövergripande nivå.

Fokusområden	Mätetal	Mål 2026	Aktuellt läge 2024
Medarbetare	Nöjd medarbetarindex (NMI)	≥4,35 (av 5) Kvinnor ≥4,2 (av 5) Män ≥4,2 (av 5)	4,34 Kvinnor 4,3 Män 4,36
	Olycksfall med sjukfrånvaro, st	0 st	3 st
	Uppsägning med kortare anställningstid än 3 år, st	0 st	2 st
	Inkluderande företagskultur, %*	100 %	89,1%
Kund	Nöjd kundindex (NKI)	≥80 (av 100)	80
	Antal nya kunderbidanden, st**	Nya kunderbidanden	1 st
Miljö	Andel fossilfritt bränsle i egna transporter, %	100 %	84,2 %
	Energiförbrukning, MWh	Minskad energiförbrukning	11 690 MWh (+579 MWh)
	Fossilfri elproduktion, MWh	Ökad fossilfri elproduktion	Vattenkraft: 5 353 MWh (+2 546 MWh) Kraftvärme: 10 671 MWh (-6 205 MWh) Vindkraft: 9 617 MWh (-600 MWh) Solkraft: 1 346 MWh (+1282 MWh)
	CO ₂ -utsläpp***	Minskad mängd CO ₂ utsläpp	-
Innovation	Delaktighet i nya samarbetsprojekt, st***:	Nya samarbetsprojekt	3

*Baseras på frågan "Min arbetsplats är fri från kränkande och/eller nedsättande jargong som har samband med diskrimineringsgrunderna" i medarbetarundersökning

**Med nya kunderbidanden menas erbjudanden som skapar mervärde för kund och Njudung Energi. Nytt kunderbidande under 2024: Uppstart av kundapp.

***Mätetal skulle tas fram under 2024, men då arbetet kring CSRD har påbörjats och nya mätetal/datapunkter enligt regelverket kommer rapporteras så kommer detta mål att följas upp nästkommande rapportering i stället.

****Nya samarbetsprojekt kan inkludera samarbeten som startas inom befintliga samarbetsprojekt.

Dialog med intressenter

En viktig förutsättning för att lyckas i vårt hållbarhetsarbete och identifiera väsentliga hållbarhetsfrågor är att lyssna på våra intressenter och deras åsikter.

Vi har kontinuerlig dialog med våra intressenter i olika sammanhang. De flesta intressenter finns det befintliga forum för att bibehålla en god dialog. De intressenter som vi har mindre dialog med är allmänheten där det inte har skapats några naturliga forum som pågår löpande.

Tabellen nedan redovisar hur vi för dialog med våra viktigaste intressenter.

Intressenter	Aktiviteter	Frekvens
Kunder	Hemsida	Löpande
	Kundservice	Löpande
	Kundbesök	Löpande
	Kundundersökning	Varje år fr.o.m. 2022
	Sociala medier	Löpande
	Öppet hus	Genomfördes 2022
Medarbetare och fackliga organisationer	Intranät	Löpande
	Arbetsplatsträffar	Sex gånger/år
	Internutbildningar	Löpande
	Medarbetarinformation	Två gånger/år
	VD-brev	Vid behov
	Facklig representation i styrelsen	Åtta gånger/år
	Arbetsmiljökommitté	Fyra gånger/år
	Medarbetarsamtal	En gång/år
	Förhandlingar	Löpande
Ägare	Styrelsemöten	Åtta gånger/år
	Ägardialog	Löpande
	Årsstämma	En gång/år
Allmänheten	Lokala arrangemang	Sporadiskt
	Sponsringsaktiviteter	Sporadiskt
Leverantörer och entreprenörer	Upphandlingar/avstämning av avtal	Löpande
	Bygg- och projektmöten	Löpande
Myndigheter	Tillsyn	Löpande
	Övrig dialog i olika sammanhang	Löpande
Skolor	Besök i skolor	Vid efterfrågan
	Mottagande av skolor	Vid efterfrågan
Ideella organisationer	Samrådsprocesser	Vid behov
Bransch	Kontakt med branschorganisationer	Löpande
	Studiebesök hos branschkollegor	Vid behov

Njudung Energi som arbetsgivare

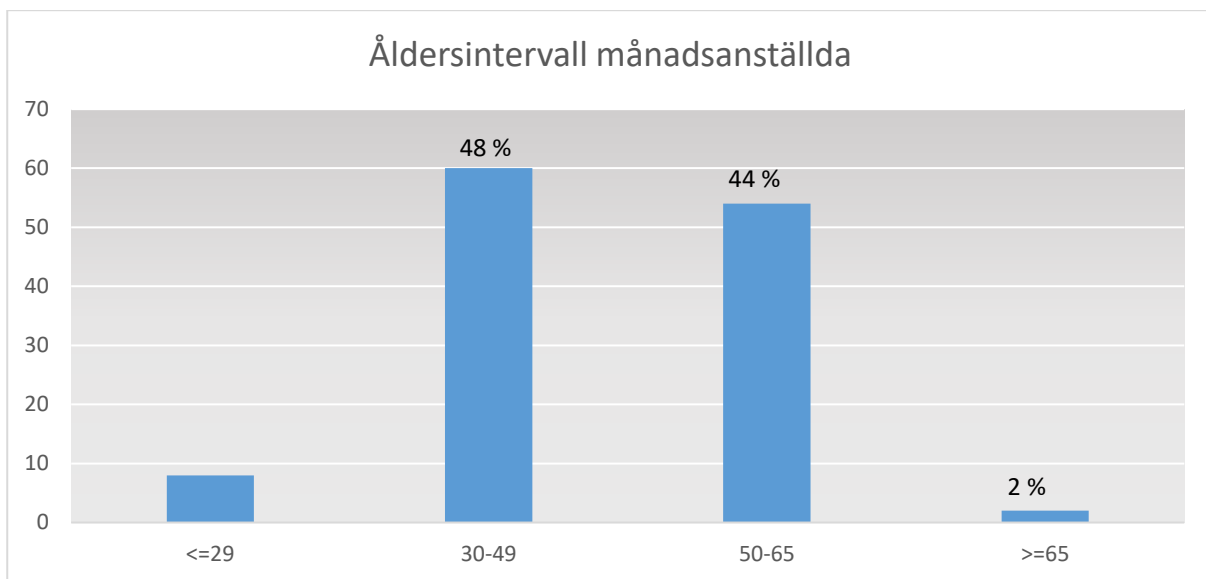
Njudung Energi har kollektivavtal som omfattar alla våra medarbetare även de förmåner som erbjuds är lika för alla.

PERSONALSTRUKTUR

Njudung Energi har totalt 141 medarbetare av dessa är det 17 personer som är timanställda vilket innebär att vi har 124 månadsanställda vid mätdatumet 31 december 2024. De flesta av våra timanställda är bara verksam någon vecka om året. En utav våra månadsanställda är tjänstledig för studier.

Åldersstruktur

17 % av våra medarbetare är 60 år eller äldre, dessa medarbetare kan vi planera för en succesiv kompetensöverföring. Det är dock alltid en utmaning att ta tillvara kompetens som byggts under ett långt arbetsliv.

Källa: Flex Lön

ARBETSMILJÖ

En säker och trygg arbetsmiljö är en förutsättning för att vi ska kunna fortsätta bedriva vårt uppdrag. Vårt arbetsmiljöarbete bedrivs förutom i den dagliga dialogen även i olika forum så som arbetsmiljökommitté, arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal och introduktionsdag för nya medarbetare som bland annat innehåller ett arbetsmiljöavsnitt.

Arbetsskador och tillbud

Under 2024 har 35 händelser rapporterats av dessa är det 8 som fortsatt är under utredning. De övriga händelser som rapporterats under året har hanterats och åtgärdats, några kvarstår dock att godkännas av skyddsombud. Tre arbetsskador eller olycksfall har genererat frånvaro.

Vi ser att antalet och riskobservationer ökar något från föregående år. Tyvärr minskar antalet tillbud något från föregående år och antalet arbetsskador ökat.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt	35	22	30	24	24	41	25	35
Riskobservationer	9	7	7	8	4	2		
Tillbud	9	12	13	7	10	26	13	19
Arbetsskador	13	2	9	8	7	12	12	16
Färdolycksfall	3	1	1	1	1			
Arbetssjukdom	1				1	1		
Miljö					1			

Källa: ENIA

Friskvårdspeng

Njudung Energis medarbetare erbjuds en friskvårdspeng om 2 000 kr per år. De aktiviteter som friskvårdspengen kan användas till regleras utifrån Skatteverkets regelverk.

Under 2024 har friskvårdsbidraget utnyttjats av något fler andel medarbetare än förra året. Av de som nyttjar sin friskvårdspeng har de under 2024 i genomsnitt nyttjat 1 842 kr vilket också är något mer än föregående år. Dessa två faktorer innebär att kostnaden för friskvård var något högre än tidigare år.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Andel som använder friskvårdspeng	60,4%	59%	57%	58%	56%	67%
Kostnad	149 178	144 702	111 690	116 286	126 672	143 896

Källa: Flex Lön

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron fortsätter att minska. Vi ser att den största minskningen sker bland kvinnor och bland männen har tyvärr sjukfrånvaron ökat.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	3,37%	3,39%	4,3%	3,19%	3,84%	3,92%	3,75%
Kvinnor	5,63%	7,72%	10,52%	6,38%	8,23%	9,06%	6,21%
Män	2,59%	1,95%	2,3%	2,12%	2,3%	2,06%	2,83%

Källa: Flex Lön

Sjukfrånvaro korttid

Med korttidssjukfrånvaro menas dag 1-14 i sjukdomsperioden. Här kan vi se att den totala korttidssjukfrånvaron har ökat marginellt från föregående år, männen har fortsatt högre korttidssjukfrånvaro än kvinnor. Kvinnors korttidssjukfrånvaro har minskat från föregående år till skillnad från männen där den har ökat.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	1,45%	1,44%	1,73%	1,10%	1,91%	1,39%	1,41%
Kvinnor	1,28%	1,34%	1,18%	1,19%	1,98%	1,78%	1,58%
Män	1,51%	1,48%	1,9%	1,07%	1,89%	1,25%	1,35%

Källa Flex Lön

Frisknärvaro

Med frisknärvaro avses medarbetare som det senaste året max har ett sjukfrånvarotillfälle om högst fem dagars sjukfrånvaro. Vi kan konstatera att den totala frisknärvaron har minskat och likaså för män. Kvinnors frisknärvaro har ökat markant men den är inte riktigt i nivå med männens än.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	62%	64%	55%	68%	55%	60%	58%
Kvinnor	57%	48%	53%	62%	42%	38%	53%
Män	64%	65%	57%	71%	60%	69%	60%

Källa: Flex lön

Medarbetarundersökning

En gång om året genomför vi en omfattande medarbetarundersökning som hanterar områdena kvalitet, ledarskap, medarbetarskap, hälsa och likabehandling.

Utifrån resultatet av medarbetarundersökningen som genomfördes hösten 2024 kan vi se att svarsfrekvensen har minskat från föregående år. Vårt totala trivselindex har ökat något från föregående år. Vi har minskat inom samtliga områden utom hälsa där vi faktiskt har ett högre resultat än föregående år. Kvinnor har något lägre trivselindex 4,3 än män 4,36 dock är det mindre skillnad mellan könen jämfört med föregående år. Det är inom områdena hälsa och likabehandling som kvinnor har lägre värden. Inom kvalitet har kvinnor högre värde än männen. Skillnaderna i resultatet på likabehandling kan till viss del förklaras av att cirka 40 % av kvinnorna har svarat att de inte behöver arbetskläder/skyddskläder vilket innebär att det blir en lägre andel som svarar positivt på den frågan samma sak gäller på frågan kring tillgång till färdmedel där cirka 27% menar att de inte behöver färdmedel i sin tjänst. Resultatet av dessa två frågorna påverkar såväl resultatet inom området samt det totala resultatet. Resultatet visar förbättrat resultat gällande jargongen på arbetsplatsen där 89,1% svarar att arbetsplatsen är fri från kränkande och/eller nedsättande jargong som har samband med diskrimineringsgrunderna. Vi kan fortsatt se att kvinnor, i lägre omfattning 70 % i jämförelse med männen 96,1 %, upplever att arbetsplatsen är fri från kränkande och/eller nedsättande jargong som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Resultatet av medarbetarundersökningen hanteras inom respektive affärsområden/avdelning där åtgärder tas fram och förs in i verksamhetsplanen.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Svarsfrekvens	88,7	89,1	90,6	94,2	88,7	90,4	81,4
Totalt	4,34	4,33	4,35	4,25	4,22	4,19	4,13
Kvalité	4,13	4,13	4,15	4,02	4,03	3,99	3,92
Ledarskap	4,28	4,24	4,34	4,2	4,04	4,05	39,3
Medarbetarskap	4,35	4,35	4,42	4,27	4,3	4,3	4,32
Hälsa	4,26	4,26	4,17	4,17	4,15	4,07	3,9
Likabehandling	4,65	4,61	4,63	4,55	4,54	4,5	4,49

LIKABEHANDLING

Könsfördelning bolaget

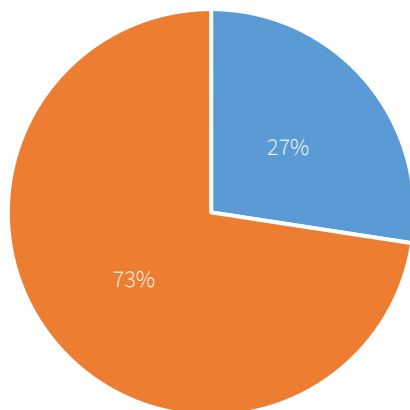
Vi befinner oss i en mansdominerad bransch och Njudung Energi är inget undantag. Att främja likabehandling och därmed jämställdhet är en del av våra bolagsövergripande mål som vi kommer behöva arbeta med långsiktigt och utifrån olika perspektiv. Vi ser tydligt att många av kvinnorna i bolaget befinner sig i administrativa yrken och "driften" består till största delen av män.

En aktivitet vi jobbar med är att försöka locka tjejer till att intressera sig för tekniska yrken genom att genomföra IGEday där tjejer och ickebinära mellan 13-19 får besöka oss och se hur våra ingenjörer jobbar.

Könsfördelning ledning

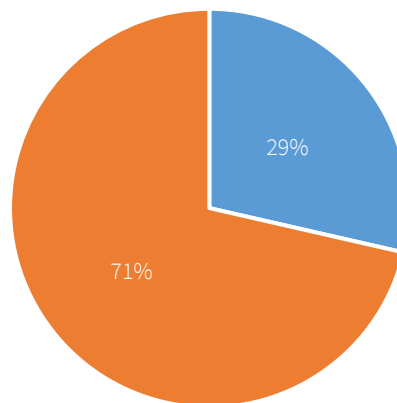
För första gången sedan vi började följa statistiken så ser vi att andelen kvinnor i ledande befattning speglar könsfördelningen i bolaget totalt. Bolagets styrelse är politiskt tillsatt och består till 100 % av män.

Månadsanställda

■ Kvinnor ■ Män

Ledande befattningar

■ Kvinnor ■ Män

Källa: Flex lön (uppdaterat 2025-01-08)

Hos oss jobbar stolta,
engagerade och
kompetenta medarbetare
som är ambassadörer för
Njudung Energi

Korttidssjukfrånvaro 1,45 %

Medarbetarindex
4,34 av 5

Total frisknärvaro
62 %
Kvinnor 57 %
Män 64 %

Lönekartläggning

Vi arbetar löpande för att skapa en god lönestruktur och genomför årligen lönekartläggning för att säkerställa att vi inte har osakliga löneskillnader som beror på kön. Under året har vi bytt verktyg för arbetsvärdering och det är nu integrerat i vårt lönesystem. Ett nytt verktyg har också inneburit att vi har behövt genomföra nya värderingar på samtliga tjänster.

I nedanstående tabell kan vi se skillnaderna mellan kvinnor och mäns medianlön och vi ser tyvärr att skillnaderna ökar från föregående år. Jämför vi medellönerna så ser vi också en skillnad mellan män och kvinnor där kvinnor har cirka 2900 kr lägre medellön än männen. När vi jämför lika och likvärdiga arbeten kan vi se att det finns mindre variationer där kvinnor ibland har högre medianlön och i vissa fall det omvända. Det viktigaste är att vi kan beskriva orsakerna till dessa skillnader och känna trygghet med att vi inte har osakliga löneskillnader som beror på kön. Ser vi att vi har osakliga löneskillnader vidtar vi åtgärder.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kvinnors median lön/mäns median lön	94	96	100	97	97	95

Källa: Flex HRM

Föräldraledighet

Tabellen nedan visar genomsnittligt antal timmar som våra medarbetare tar ut i föräldraledighet och Vård av barn (VAB). Siffrorna i tabellen grundar sig på uppgifter från dem som tar ut någon av dessa typer av föräldraledighet. Av tabellen kan vi se att under 2024 är det liten differens mellan kvinnor och mäns uttag av VAB vilket är positivt ur ett jämställdhetsperspektiv. Föräldraledigheten är det fortfarande kvinnorna som står för den största andelen men männens andel har ökat från föregående år.

År	VAB			Föräldraledighet		
	Kvinnor	Män	Mäns andel i %	Kvinnor	Män	Mäns andel i %
2024	46	44	49%	406	133	25%
2023	51	46	47%	731	91	11%
2022	54	51	49%	555	110	17%
2021	60	59	50%	523	136	21%
2020	64	38	38%	436	157	26%

2019	45	29	39%	548	115	17%
2018	79	40	34%	327	120	27%

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

För att säkerställa att vi kan utföra vårt uppdrag behöver vi löpande jobba med kompetensförsörjning på kort och lång sikt. På kort sikt genom att erbjuda nödvändig kompetensutveckling till våra befintliga medarbetare, uppmuntra till nätverkande och samarbeten samt att respektive medarbetare håller sig uppdaterad inom sitt yrkesområde.

Vi erbjuder praktikplats till högstadie- och gymnasieungdomar när vi får frågan och tar gärna emot studenter som genomför examensarbeten, praktik eller liknande genom yrkeshögskola, högskola eller universitet dock har vi inte några upparbetade samarbetspartners i dessa frågor. Under 2024 har vi tagit emot åtta praktikanter från högstadiet och gymnasiet samt två LIA praktikanter från Yrkeshögskola.

Personalomsättning

Under 2024 har 7 personer avslutat sin anställning, av dessa var det tre som gick i pension. Vi kan se att vi har något lägre personalomsättning än föregående år vilket kanske är en effekt av att det har varit ett oroligt läge på arbetsmarknaden och vi är en trygg arbetsgivare som inte är lika konjunkturkänslig som många andra arbetsgivare i våra kommuner.

När en medarbetare slutar har berörd chef ett avslutningssamtal med medarbetaren för att följa upp orsakerna till att hen har slutat och för att undersöka hur medarbetaren har upplevt sin tid på Njudung Energi.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Nyanställda	4	9	14	8	13	12	20
Avgångar	7	8	11	3	18	11	12
Varav pensioner	3	2	2	1	1	5	2
Varav sjukersättning	0	0	0	0	0	0	1
Genomsnittligt antal medarbetare	126	128	125	125	130	128	125
Total personalomsättning	3,2%	6,25%	8,8%	2,4%	14%	9%	10%

Njudung Energi och miljön

Hela vår verksamhet präglas av ett genomgående intresse och ansvarstagande för vår miljö.

Vår påverkan på miljön kommer främst från produktion av fjärrvärme, rening av vatten- och avloppsvatten, lakvatten från våra deponier samt den energi vi behöver för att kunna utföra vårt arbete såsom drift, uppvärmning av lokaler och våra transporter. Utsläppen utgörs av växthusgaser och luftföroreningar från kraftvärmeverket. De övergödningssämnen som vi inte helt får bort i våra avloppsreningsverk är fosfor, kväve och syreförbrukande substanser.

Vårt positiva bidrag till miljön är dock mångt större än de negativa effekterna. Där försäljning av fjärrvärme, vars mesta effekt kommer från returträ ifrån vår elproduktion vid kraftvärmeverket, är en planerbar resurs som kan användas som trygg baskraft. Vi producerar dessutom egen vattenkraft som är nära nog helt koldioxidneutral samt har ett aktivt deläggande i vindkraftpark. Under senaste åren har vi utökat vår egen produktion med solkraft genom att installerat solcellsanläggningar på några av våra anläggningar samt på vår deponi i Flishult. Inom vårt koncessionsområde för el är vi även behjälpliga och försöker underlätta för mikroproduktion av solkraft. Vi äger dessutom 29 publika laddstolpar för att underlätta elektrifieringen.

Utöver detta tillser även vår verksamhet på deponierna att material, som enligt avfallstrappan inte kan göras av någon annanstans, tas hand om på ett säkert och miljörätt sätt. Våra reningsverk renar avloppsvattnet och de övergödande ämnena till en hög reningsgrad. Dessutom med ett starkt uppkopplat Vetlanda kan fler möten vara på distans vilket gör att även vår breddbandsverksamhet bidrar på ett positivt sätt.

ELFÖRBRUKNING

Totala energiförbrukningen på Njudung energi för 2024 är 11 690 MWh vilket är något högre än 2023 då vi hade en energiförbrukning på 11 111 MWh. Energiförbrukningen för våra egna transporter är 1 330 MWh vilket är något högre än föregående år då energiförbrukningen var 1 267 MWh.

FJÄRRVÄRME

Vår fjärrvärme försörjer Vetlanda, Ekenässjön och Holsby med värme. Vi levererade 122 GWh under 2024. Produktionen ger också möjlighet till produktion av el, som bidrar till ett hållbart samhälle. Bränslen består främst av återvunnen energi i form av RT-flis och sekundära biobränslen. Vi eldar även avloppsslam för energiåtervinning och undviker då även att tungmetaller, läkemedelsrester och annat oönskat sprids på våra åkermarker. Vi arbetar aktivt för att minska vårt behov av fossila bränslen.

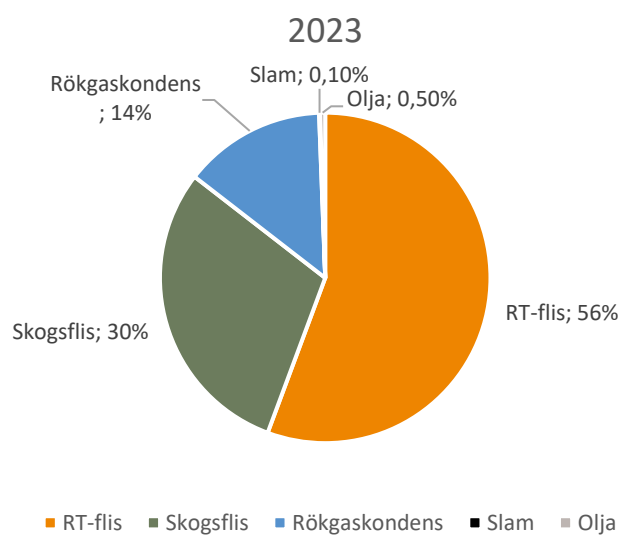
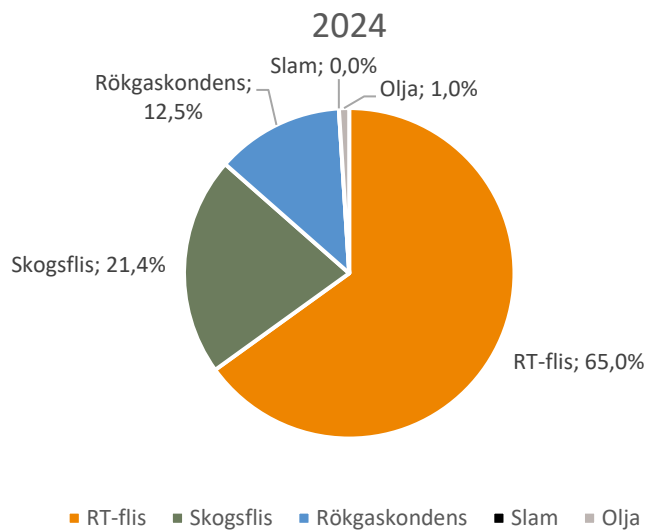
Nyckeltal fjärrvärme

	Vetlanda			Holsby		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Primärenergifaktor	0,12	0,12	0,12	0,16	0,17	0,21
Emission av växthusgaser i gCO ₂ /kWh	12,51	7,06	5,72	19,46	19,96	29,17
Procentandel fossilt	3	0,7	0,4	4,0	3,3	5,10
Levererad värme i GWh	122	125	123	5	4	4
Producerad el i GWh	15,2	22,1	19,3	-	-	-
Tillförd Energi i GWh	160	170	158	6	7	7

Orsaken till ökad andel ”Emission av växthusgaser i gCO₂/kWh” och ”Procentandel fossilt” i Vetlanda är att under 2024 ändrade Naturvårdsverket synen på innehåll av fossilt material i RT-flis, tidigare räknades RT-flis som helt biogen.

Fördelning bränslemix fjärrvärme

Bränslemixen har påverkats på grund av bristande tillgång av bränsle.

ELNÄT OCH ELPRODUKTION

Njudung Energi har ett koncessionsområde i Vetlanda kommun där vi driver och underhåller vårt ledningsnät. Vår egen elproduktion består av kraftvärme, två vattenkraftverk belägna i Emån samt äger vi två vindkraftverk i en vindkraftpark. Under senaste åren har vi även utökat vår egen produktion med solkraft genom att installerat solcellsanläggningar på några av våra anläggningar samt på vår deponi i Flishult.

År	Vattenkraft (MWh)	Kraftvärme (MWh)	Solkraft (MWh)	Vindkraft (MWh)
2024	5 353	10 671	1 346	9 617
2023	2 807	17 803	64	10 217
2022	3 940	19 300		8 220
2021	6 269	21 421		9 615
2020	5 286	18 665		10 963
2019	3 723	18 040		10 828
2018	4 797	9 873		9 416

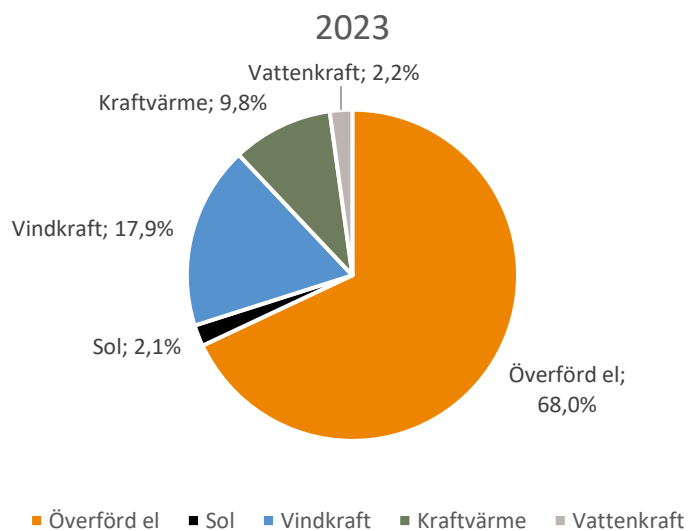
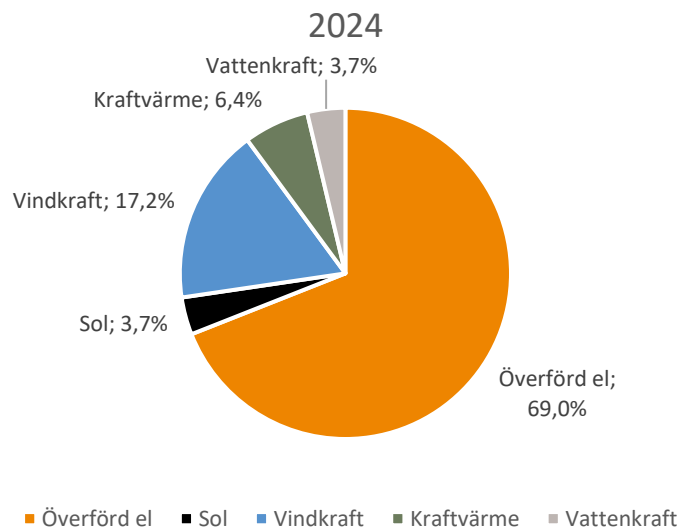
Förbrukning av el i vårt koncessionsområde

I vårt koncessionsområde har vi under 2024 förbrukat 167 GWh vilket är lägre än föregående år.

	2024	2023	2022	2021
Förbrukning GWh	167	171	183	196

Fördelning el i vårt koncessionsområde

Den största delen av elen som förbrukas inom vårt koncessionsområde kommer från överförd el vilket vi på sikt behöver minska och utöka vår produktion av förnyelsebar el samt utveckla möjligheter för lagring och lastbalansering av el.

VATTEN OCH AVLOPP

För att rena avloppsvatten går det åt energi, detta är ett av verksamhetens nyckeltal och målet är att för varje år minska denna energi som krävs. För 2024 är denna energi för att rena avloppsvatten 0,51 kWh/m³. Arbete för att minska mängden tillskottsvatten som går till våra reningsverk följs också upp. Detta vatten är ej behandlingsbart och kostar i form av kemikalie- och energiåtgång. För 2024 är mängden tillskottsvatten 51% vilket är lägre än 2023 som var 54%.

Uppdraget med att minska övergödningsämnen till recipient ut från avloppsreningsverken följs löpande upp med analyser. Reningsgrad för Vetlanda enligt nedanstående tabell.

Nedanstående uppgifter är från 2022 och 2023 då dessa siffror inte finns fastställda för 2024 förens i april.

	Fosfor (kg)		Kväve (kg)		Bod ₇ (kg)	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Inkommande	12 395	12 838	113 244	114 749	549 859	605 041
Utgående	726	667	41 138	42 347	10 673	11 496
Reduktion	94%	95%	64%	63%	98 %	98%

Reinvesteringstakt

För att över tid kunna leverera vattentjänster behövs ett underhållsarbete i ledningsnätet. Nedan tabell visar på vilken utbytestakt vi har i vårt ledningsnät. När detta arbete påbörjades låg utbytestakten på 350 år. Dagvattennätet har inte samma angrepp som spillvattenledningar och behöver därför inte ha samma utbytestakt. Nedanstående tabell visar reinvesteringstakt de senaste 6 åren.

År	Spillvattenledning	Vattenledning	Dagvattenledning
2024	96 år	127 år	633 år

MILJÖ OCH ÅTERVINNING

Den främsta påverkan på miljön är att verksamheten ger upphov till lakvatten som kan påverka på mark, yt- och grundvatten i närområdet. Vid torr väderlek finns risk för damning, främst i samband med masshantering och transporter, vilket kan ge upphov till spridning av föroreningar. Diffust utsläpp av deponigas förekommer även om det begränsas så långt möjligt genom befintligt uppsamlingssystem. Förbrukning av fossila bränslen sker genom transporter till och från samt inom anläggningen. Bolagets egna maskiner och fordon samt upphandlade transporter tankas däremot med HVO som är ett fossilfritt bränsle. Energi förbrukas vid drift och uppvärmning av anläggningen. Risk finns för uppkomst av störande buller och lukt.

Under 2024 har totalt 131 503 ton avfall inkommit till anläggningen, av dessa är 17 771 ton farligt avfall. Utöver detta har det även inkommit 11 694 ton till oljereningsanläggningen.

För att minska mängden farliga ämnen i vår natur projekterar vi och utför undersökningar och sanerar förorenade markområden för kommuner, myndigheter och företag. Vår målsättning är att noggrant kartlägga föroreningar och miljöriktigt ta bort dem så att återställda områden utan hälsorisker kan användas.

Ekonomiskt ansvar

Med ekonomiskt ansvar menar vi att vi ska;

- Vara lönsamma, resurseffektiva och nytänkande
- Vara lönsamma så att vi kan bidra till samhällets utveckling
- Vara lyhörda för samhällets, kunders och medarbetares förväntningar på oss som företag
- Förstå vikten av att agera ansvarstagande samt kunna förmedla detta
- Använda egna och andras medel på ett ansvarsfullt sätt

Vi har som mål att ha en soliditet på minst 30 % vilket säkerställer att vi har möjlighet att utveckla och trygga samhällets försörjning av energi, vatten, värme och bredband. Ekonomiskt välmående skapar även möjlighet att kontinuerligt utveckla och underhålla våra verksamheters resurser, såväl fysiska anläggningar och maskiner som människor i verksamheten.

Den 31 december hade bolaget en soliditet på 43,3%. Soliditeten syftar till att bedöma företags betalningsförmåga på lång sikt och man brukar använda begreppet för att visa hur stor andel av företagets tillgångar som finansierats med eget kapital.

Ansvarstagande

Njudung Energis ekonomiska ansvarstagande handlar även om vår affärsetik och sättet vi gör våra affärer på. Vi väljer leverantörer baserat på deras meriter, konkurrensförmåga och tolererar inte förekomst av mutor och bestickning.

Bolaget har under 2024 inbetalt drygt 89 mkr i skatter och avgifter vilket bidrar till samhällets långsiktiga hållbarhet.

Förebyggande arbete mot korruption och missförhållanden

Som en del i det förebyggande arbetet mot korruption och andra allvarliga missförhållanden så har vi gemensamt med högländskommunerna en visselblåsarfunktion. Högländsförbundet administrerar visselblåsarfunktionen och det är även de som hanterar och utreder inkomna "visslingar".

Visselblåsarfunktionen finns tillgänglig genom intranätet och vår hemsida. Under 2024 har det inte rapporterats några händelser gällande Njudung Energi. En annan del av det förebyggande arbetet mot korruption är att informera medarbetarna därav finns det en riktlinje gällande representation och mutor som tydliggör och vägleder medarbetare i frågor gällande representation och mutor.

HÅLLBAR UPPHANDLING

Njudung Energi upphandlar varor, tjänster och entreprenader enligt Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och Lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF).

Njudung Energi arbetar aktivt med att ställa relevanta krav avseende miljö och social påverkan på våra annonserade upphandlingar. De ställda krav som tas fram tillsammans med respektive projektgrupp, accepterar leverantörer genom anbudssvar.

Socialt hållbar upphandling

Under 2024 har krav ställts på annonserade upphandlingar, så som arbetsmiljöledningssystem på de samtliga upphandlingar där detta ansetts proportionerligt. Kravet har då varit utformat enligt:

”Entreprenör ska arbeta efter ett arbetsmiljöledningssystem, antingen i form av certifiering av tredje part eller i form av eget dokumenterat arbetsmiljöledningssystem. Entreprenör ska mot anmodan kunna redovisa sitt arbetsmiljöledningssystem genom att inkomma med kopia på certifikat eller en beskrivning av Entreprenörs egna dokumenterade rutiner.

Egen beskrivning bör minst omfatta:

- Arbetsmiljöpolicy
- Rutin för intern revision eller egenkontroll
- Rutin för avvikelshantering
- Namn på företagets arbetsmiljöansvarige
- Beskrivning över hur kunskap om nya riktlinjer och krav inom arbetsmiljöområdet sprids inom företaget”

Under upphandlingar såsom ” Flytande koldioxid i bulk till vattenverk” så har krav för arbetsrättsliga villkor utformats enligt:

”I det fall Leverantören inte har giltigt kollektivavtal ska Leverantören för anställda tillämpa de anställningsvillkor avseende lön, semester och arbetstid som följer av något av de i branschen förekommande kollektivavtalen. Anlitas underleverantör utan giltigt kollektivavtal ska Leverantören tillse att underleverantören tillämpar motsvarande villkor. Leverantören ska på begäran av Upphandlande enhet visa att Leverantören uppfyller angivet villkor. Upphandlande enhet har rätt att med omedelbar verkan säga upp kontraktet med vald Leverantör om angivna anställningsvillkor inte följs.”

Under upphandlingar såsom ”Inmätningstrustning” och ”Flytande koldioxid i bulk till vattenverk” så har krav för arbetsrättsliga villkor utformats enligt:

”Vara ska vara framställda under förhållanden som är förenliga med nedanstående krav:

- ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering samt föreningsfrihet och organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182).
- FN:s barnkonvention artikel 32

- det arbetarskydd och den arbetsmiljölågstiftning som gäller i tillverkningslandet
- den arbetsrätt, inkl. regler om minimilön, och det socialförsäkringsskydd som gäller i tillverkningslandet.

Säljaren är skyldig att mot anmodan från Köparen redovisa att kraven ovan uppfylls. Redovisningen ska ske på det sätt och inom den tid som Köparen begär om detta inte är oskäligt. Bristande uppfyllelse av skyldigheterna ovan innebär avtalsbrott. Köparen får med anledning av avtalsbrottet begära rättelse inom den tid Köparen bestämmer förutsatt att tidsfristen inte är oskäligt kort. Sker inte rättelse eller om rättelsen är bristfällig har Köparen rätt till uppsägning eller hävning. Valet av påföljd får inte vara oproportionerligt i förhållande till avtalsbrottet.”

I entreprenaderna ”Stållhall för lagring av förorenade massor Flishult Avfallsanläggning”, ”Ramavtal för service och underhåll av fördelningsstationer, nätstationer och kraftstationer”, ”Verifiering och ombyggnad av elmätsystem” och ”Om- och tillbyggnad av Farstorps avloppsreningsverk” så är krav utformat enligt:

”Totalentreprenör/Entreprenör ska bedriva sin verksamhet så att den inte innebär åsidosättande av lag eller kollektivavtal eller på något annat sätt strider mot vad som är allmänt godtagat inom kollektivavtalet. Totalentreprenör/Entreprenör ska kräva samma utfästelser från anlitad underentreprenör. Totalentreprenör/Entreprenör ska ansvara för att överenskommelser som träffats på arbetsmarknadens parter följs och att gällande lagar inom arbetsrätt och arbetsmiljö följs.”

Miljömässig hållbar upphandling

Under 2024 har krav ställts på annonserade upphandlingar, så som miljöledningssystem på de samtliga upphandlingar där detta ansetts proportionerligt. Kravet har då varit utformat enligt:

”Leverantören ska arbeta efter ett miljöledningssystem, antingen i form av certifiering av tredje part eller i form av eget dokumenterat miljöledningssystem. Leverantören ska mot anmodan kunna redovisa sitt miljöledningssystem genom att inkomma med kopia på certifikat eller en beskrivning av Leverantörens egna dokumenterade rutiner.

Egen beskrivning bör minst omfatta:

- Miljöpolicy
- Rutin för intern revision eller egenkontroll
- Rutin för avvikelshantering
- Namn på företagets miljöansvarige
- Beskrivning över hur kunskap om nya riktlinjer och krav inom miljöområdet sprids inom företaget”
eller

”Totalentreprenör/Entreprenör ska för sin verksamhet ha ett miljöledningssystem, antingen i form av certifiering av tredje part eller i form av eget dokumenterat miljöledningssystem, med rutiner/system

för intern kontroll, uppföljning, åtaganden och avvikelser samt övrigt systematiskt arbete för uppföljning av miljöpåverkan.”

Under upphandlingen ”Flytande koldioxid i bulk till vattenverk” har vi ställt krav på att alla tunga fordon som ska användas för uppdraget ska minst uppfylla kraven i Euro V. Vid nyanskaffning av fordon under avtalstiden som kommer att användas för uppdraget ska uppfylla kraven för Euro VI eller högre.

De fordon som används ska drivas med förnybara drivmedel. Med förnybara drivmedel avses:

- bioetanol (ED95/E85/75)
- el producerad med vatten-, vind-, sol-, vågkraft och/eller biobränslen. Grön el-avtal ska finnas där fordonen långtidsladdar.
- fordonsgas om biogas. Kravet är möjligt att uppfylla med grön gas-avtal.
- biodiesel (HVO 100, RME100 eller annan FAME100)
- vätgas

Under upphandlingen ”Hjulgrävare begagnad” har vi ställt krav på att offererad hjulgrävare ska drivas med HVO100.

Under senaste åren har Njudung Energi fortsatt arbeta med att byta ut fordon till elfordon för att minska utsläpp. Upphandlingarna har då genomförts bland annat som en förnyad konkurrensutsättning på befintliga avtal hos Adda Inköpscentral. I upphandlingen har miljö-/hållbarhetskrav beaktats i form av att utvärderingen grundats på livscykelkostnader (LCC-kalkyl).

I entreprenaderna ”Stållhall för lagring av förorenade massor Flishult Avfallsanläggning”, ”Ramavtal för service och underhåll av fördelningsstationer, nätstationer och kraftstationer” och ”Om- och tillbyggnad av Farstorps avloppsreningsverk” har vi ställt krav på att för materialval gäller att allt material, produkter och kemikalier som krävs i byggprocessen ska vara bästa miljö- och hälsoval.

I entreprenaderna ”Stållhall för lagring av förorenade massor Flishult Avfallsanläggning” och ”Om- och tillbyggnad av Farstorps avloppsreningsverk” har det även ställts krav på miljöplan som ska innehålla bl.a. följande:

- Organisation för miljöarbetet
- Miljökrav på maskiner, fordon m m
- Rutiner för hantering av miljöfarliga varor som t ex drivmedel, köldmedia m.m.
- Rutiner för förebyggande arbete samt redovisning av avvikelser och korrigerande åtgärder
- Åtgärdsprogram vid risk för miljöstörande utsläpp
- Källsortering och avfallshantering.

Miljöronder ska genomföras samt protokollföras av Entreprenören. Av miljöplanen ska framgå vem hos Entreprenören som har det övergripande ansvaret.

Uppföljning av ställda krav utförs vid startmöte, ev. byggmöten samt vid uppföljningsmöten.